

سه‌لاح عومهر

گولله‌ی ویتل

ئهمرۆش به‌یانی زوو، وهک رۆژانی پیشوو چوومه ناو
 گۆرستانه‌که و خۆم ده‌خاله‌تی خاک و خۆلی سه‌رگۆری برا
 کوژراوه‌که‌م کرد. وهک منداڵیکی هه‌تیوی بی باوک که له
 باوهش و سۆزی دایکی بی به‌ش کرابی، سه‌ری جه‌نجالم
 خسته سه‌ر سنگی براكه‌م و له نیوان هه‌ردوو کیتلدا قاجم
 دریت کرد... نه‌مه‌ه‌زانی چی ده‌که‌م، ده‌گریام و چاوی پر
 فرمی‌سک و روخساری خه‌ماویم له خاک و خۆله‌که‌ی
 ومه‌ده‌دا... بیرم له‌و رووداوه دلته‌زینه ده‌کرده‌وه که براكه‌می
 کرده قوربانی، بیرم له‌وه ده‌کرده‌وه ناخۆ رۆژانه چه‌ند که‌سی
 بی تاوان به‌هه‌له‌ ده‌بنه قوربانی رووداویکی چاوه‌روانه‌کراو،
 یا هه‌له‌یه‌کی بچووک، یا ده‌مه‌قالی نیوان دوو که‌س که هینده
 ناهینتی چه‌قۆ و خه‌نجه‌ر و ده‌مانچه و چه‌کی دیکه‌ی تیدا
 به‌کاربی، نه‌خاسمه ئه‌گه‌ر که‌سی کوژراویش لایه‌ن نه‌بی له‌م
 شه‌ره، به‌لکو ناو‌بژیوان بی، ئا ناو‌بژیوان.

براکه م گوايه ناوېژيوانیي کرد و دوو بڼه‌ماله‌ی به‌شه‌ره‌اتووی لیک کرده‌وه. به لآم وهک ده‌لین (لاعلبال و لاع‌لخاتر) گولله‌یه‌کی ویل له ناکاو هات و سه‌رسنگی نه‌وی پیکاکا. نه‌وی کرده قوربانی شتی که هیچ نییه. که نه خوئی بو ناماده کردبوو نه‌بیری لی کردبووه گولله‌یه‌کی ویل کوپرانه دی و ژيانی ده‌دورپته‌وه و خه‌لتانی خوینی دهکات. خو نه‌گهر مرؤف له پیناوی شتی گیانی له‌دهست بدات، نه‌وا نه‌کات، شته‌که رپره‌ویکی دیکه وهرده‌گری و لیکدانه‌وهی دیکه‌ی بو ده‌کری. که‌سوکار و خزم و ناسیاویش هینده خه‌می بو ناخون. ده‌لین هوکاري وای کرد بکوژری. وهک مردن له‌پیناوی نیشتمان یا خوشه‌ویستی. به لآم نه‌وه جوړه کوژرانه‌ی براکه‌می برده ژیر گل که‌سه‌ریکه و بو هم‌میشه له‌سه‌ر دل ده‌می‌نیته‌وه.

هه‌روا له‌ناکاو له خوت و خوړایی، له ماوه‌ی چند چرکه‌ساتیکی که‌مدا هه‌موو شتی کوټایی هات. نه‌وه‌تا وهک وینه‌ی فیلمیکی سینه‌مایي به به‌رچاومدا تی ده‌په‌ری. وینه‌ی پیکرانی، وینه‌ی بردنی بو نه‌خوشخانه و هیئانه‌وه‌ی، ئینجا شوړدن و کفن کردن و بردنی بو گوړستان وهک خه‌ونیکي کورت به به‌رچاومه‌وه دین و ده‌چن، به لآم وینه‌کان به به‌رده‌وامی دین و ده‌چن، ده‌رده‌کون و بزده‌بن.

نه‌گهرچی نه‌م وینانه وینه‌ی راسته‌قینه‌ن و روویانداوه، به لآم له هه‌مان کاتدا له خه‌ون و خه‌یالیش ده‌چن. ئاخر چون وا به‌ئاسانی مرؤفی که زیندووه و جه‌سته‌یه‌کی ساغ و سه‌لیمی هه‌یه له ماوه‌یه‌کی کورتدا ده‌بی به جه‌سته‌یه‌کی مردوو و ناجولی، ده‌مری و پاش ماوه‌یه‌کی که‌م ده‌شوړدري و ده‌خريته نه‌وه گوړه‌ی بوی ناماده‌کراوه... یانی بو هه‌تا هه‌تایی له‌وه قولته تاریکه چاو لیک ده‌نی و هه‌سته‌کانی ده‌مرن، هه‌ست به‌هیچ شتی ناکات، ئاگای له ده‌ورویه نامینی، نه ده‌بزوی و نه ده‌روات، نه ده‌خوات و نه ده‌خواته‌وه، نه پیده‌کهنی و نه ده‌گری، نه قسه ده‌کات و نه گوئی له هیچ ده‌بی، نه کتیب ده‌خوینیته‌وه و نه درپژ ده‌بی و نه هه‌لده‌ستیته‌وه، نه ده‌چپته سه‌رکار و نه دپته‌وه، نه سه‌ردانی که‌س ده‌کا و نه خه‌لک ده‌بینی و نه نه‌وه خه‌لک ده‌بینی. نه پیلوو به‌رز ده‌کاته‌وه و نه لیوی ده‌بزوی، نه‌پرچ دادینی و نه جل ده‌گوړی و نه خوئی ده‌شوات، نه پیلوو له پی ده‌کات، نه‌شت تام ده‌کات و نه که‌سی له باوه‌ش ده‌گری، نه هه‌ست به‌جوانی ده‌کات و نه‌سه‌یری ده‌ورویه ده‌کات، نه دیمه‌نی دپته به‌رچاوی، نه چیا ده‌بینی و نه روویار، نه نه‌ستیره و نه ئاسمان هه‌ستی بینینی نا جولین. دم و ده‌ست ده‌خريته گوړه‌که‌ی و خوئی به‌سه‌ردا ده‌کن. له‌ش ساردوسر، وهک سه‌هول له دوخی شلییه‌وه بو دوخی ره‌قی ده‌گوړی. پاشان به ماوه‌یه‌کی که‌م له یاده‌وه‌ری خه‌لک ده‌سرپته‌وه، نه‌گهر جارویار له دانیشتنی، یا قسه و ده‌نگ و باسی بیری بیته‌وه.

رهنگه تهنیا دایک و باوک و برا و خوشکی بۆ ههمیشه له یادی نهکهن. ئەهی ئەوه نییه وا دهکات من ههمیشه و، ههموو رۆژی، بئی ئەوهی بهخۆم بزانه پهلکیشی ئەم گۆرستانه م دهکات. گیرۆدهی دهستی کۆمهلیک وههم و خهیاڵ بووم وام لی هاتوووه رقم له ههموو شتی بیتهوه، له کهسیکی رووخۆش و چاکه خوازوه بگۆریم و بيمه کهسیکی رووگرژ و رق هه لگر که بپرای بپری جاریکی دی به لای چاکه دا نهچم. براكه شم ههروابوو. ئەهی ئەو چاکه خوازییهی نه بوو وای لی کرد. وهک ده لاین (چاکه ی سه ره بخۆ سه ری خاوه نه که ی دهخوات).

بۆته کار و پیشه م و ههموو رۆژی تا ئیواره یه کی درهنگ له بن سه ری گۆری براكه م ده مینمه وه، ده گریم و خه م دهخۆم، جوین به دار و بهرد و خه لکی گه ره ک و کۆلانه که مان ده دم. تف و نه عله ت بۆ ئەو که سه ده نیرم که گولله وێله که ی به سنگی براكه مه وه نا و له هیچ و خۆراییی له ناو خویندا گه وزاندی. ئی باشه ئەم به یانییه ئەم شه ره له کۆلان بۆ روویدا و بۆ ئەویش خۆی کرد به ناو بیوان؟ شه ری دوو بنه ماله کاره ساتیکی لی که وته وه، نه دیتی و نه ناسی، براكه می کرده قوربانی، بئی ئەوه ی لایه نی بئی له شه ریکی نه گریسی بئی مانا، که رهنگه رۆژانه و ده یان جار له گه ره کی دیکه ی شار له نیوان خه لکی دیکه ش روویدا و که سانی بئی تاوانی دیکه شی تیدا بکوژی، بکوژی و وهک به رزکی بانان بۆی در ده چی. من ئەوسا له ژوو ره وه بووم و ناگام له وه نه بوو چی له کۆلان روویدا وه، ده مزانی براكه م چۆته ده ری. گویم له دهنگی قیژه و هاواری ئافرهت و مندالانی گه ره ک بوو، من به چی بزانه شه ریکی وا خویناوی کۆلانی داگرتوووه و خه ریکه ده بیته شه ره چه قۆ و چه ک هه لکیشان و ته فه کردن. به لام له ناکاو له گه ل دهنگی ته قینه وه یه ک وه ناگا هاتمه وه و راپه ریم، به هه له داوان رام کرده دره وه و بۆ ناوه راستی کۆلان رۆیشتم، چ ببینم دیمه نیکی دلته زین. قه ره بالفی دهنگی قیژه و هاوار هاواری ئافرهتان رۆژه رییه ک ده رۆیی. دواتر بۆم دره که وت براكه م که بینویه تی ئەو دوو بنه ماله یه به پیاو و ژن و مندال وه که وتوو نه ته گیانی یه کتر نه یه توانیوه ده سه ته وه ستان بووه ستی، بۆیه یه کسه ر خۆی گه یاندۆته نیوانیان و هه ولی داوه لیکیان بکاته وه. به لام له ناکاو کورپیکی هه رزه کاری یه کی له شه رکه ره کان ده مانچه یه کی له بهر پشدین دره هیناوه و دهستی کردوووه به ته فه کردن، بئی ئەوه ی سه یری که سی ده ست نیشانکراو بکات، چه ند گولله یه کی ئاراسته ی به رام بهر خۆی کردوووه، گولله ی وێلش هاتوووه و یه کسه ر له سه ر سنگی براكه م ته قیوه ته وه...

هه ژاری دراو سیمان بۆمی گپرایه وه و گوئی: (من ناگام له ههموو شتی بوو، براكه ت زۆر

له پيشهوه بوو، ههولئى دهدا شهړهكه رابگرئى كه له ناكاو گوللهيهكى وپل هات و لهسه ر
سنگى براكهت ته قيبهوه و بهر دلئى كهوت، دهم و دست كهوته ئه و گورپه و خلتانى خوئينى
نال بوو. من ئه و كات هينده له براكهت دوور نه بووم كه كهوته خوارئ، پيش ته قيينى
دهمانچه كهش زور ههولم دا هاوارم كرد له نيويان دوور كه وپتهوه، به لام بئ سوود بوو و
گوپئى نه دا يه هاوار هاوارى من. براكهت له بهرچاوم كهوته خوارهوه و له نيو خوينا
گهوزئى، دوا هه ناسهئى داو گيانئى به شتئى سپارد كه هيچه. تا گه ياندمه نه خوشخانه روچئى
له بهر نه مابوو، بوو به قوربانئى شتئى كه هيچئى ناو هيچانه، كهس لئى بهرپرسيار نييه و
هه موو كه سيكيش لئى بهرپرسياره، له گه وروهو بؤ بچووك به شدارن له تاوانئى وا، (...) به
مردنئى ئه وپيش من ته نيا مامهوه، ته نيا و بئ كهس و بئ هاودهم، كه سئى نييه دلم خوش
بكات، نه دا يك نه باوك نه ناموزا و نه كورپه خال و نه كورپه پوور، له دارهتئى دنيا ئه و تا قه
برايه م هه بوو كه چئى بوو به قوربانئى شهړيك كه هئى ئه و نه بوو. ئه و برايئى هه م كه سم بوو
هه م هاوړئى. جگه له و دلم به هيچ كهس نه ده كرايهوه و پشت و په نام بوو، به له ناوچوونئى
ئه وپيش بئ بشت و په نا مامهوه. له و روژه وهئى كه كوژراوه بوومه ته دوست و هاوړپئى گور و
گورستانئى، هه موو روژئى به يانئان زوو به لوژه لوژ روو ليره ده كه م و تا ئيواره يه كئى درهنگ
به ديار گورپه كه يهوه هه سرهت هه لده كيشم، هه تا نان و خوار دنيش له گه ل خوم دينم نيوه رو
ليره ده يخوم، ئهئى ئه گه ر وانه كه م چئى بكه م؟ كه ئيوار انيش ده چمه وه مال درگا له سه ر خوم
داده خه م و نامه وئى كه سئى له دانيش توانئى كو لانه كه مان ببينم، نه ده چمه دهره وه و نه
پيشوا زئى له كهس ده كه م، به من بئ كه سيان نه بينم. به ريكه و تيش هه زنا كه م چاوم به چاوى
هيچيان بكه وئى. ئهئى هه ر ئه وان نه بوون براكه ميان به و دهرده برد و منيان وا گرفتار كرد،
خه مبار و خه م هينهر بوون، ئه وا و امدانا بكوژه كه گيراو و به ندركا، ئينجا دادگايئى كرا و
حوكمئى سئى سالى به سه ردا سه پينرا يا له سيداره دانئى بؤ دهرچوو... به چئى ده چئى، ئه و
تازه گيانئى بئ تاوانئى له شهړيكئى بئ مانا له ناو برد. جهسته يه كئى خير له خو نه ديوى له
هيچ و خوړايئى له ناو خوينا گه وزاند. به ندردن يا له سيداره دانئى ئه و براكهئى من زيندوو
ناكاته وه، براكه م تازه ناگه رپته وه، بيشك ئه و ئيسنا له م كرداره نه گريسهئى په شيمان
بوته وه و به هه ردوو له پ گوو ده خوات و بير ده كاته وه و ده لئى: ئه م هه له گه وريه چئى بوو
كردم، كه هه م به كئى كه م له سه ر دنيا نه هيشت و هه م خوشم به به ندردنئى هه تا هه تا يئى سزا
درام.